

Årsredovisning 2023

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvar och uppdrag	2
	Tekniska nämndens grunduppdrag:.....	2
2	Sammanfattning	4
	Händelser av väsentlig betydelse	6
	Måluppfyllelse 2023	13
	1.1 Hög kvalitet	13
	2.1 Hög attraktivitet	14
	Personal	19
	Ekonomi	19
	Driftredovisning	20
	Verksamhetens nettokostnader.....	20
	Investeringsredovisning	24
	Risker	32
	Prestationer och nyckeltal	33

1 Nämndens ansvar och uppdrag

Tekniska nämnden i Danderyds kommun har det övergripande ansvaret för att förvalta, vårda och utveckla områden och faciliteter inom kommunen. Dessa områden inkluderar grönområden, gator, vägar, parker, småbåtshamnar och övriga allmänna platser. Nämnden har även ansvaret för förvaltningen och utvecklingen av kommunens fastigheter, såväl de som ägs av kommunen som de externa lokaler som hyrs för kommunala verksamheter.

En viktig del av nämndens ansvarsområde är att fungera som huvudman för kommunens VA-verksamhet (vatten- och avloppstjänster) samt avfallshantering. Dessutom handlägger nämnden frågor relaterade till naturvård, renhållning trafiksäkerhet, parkeringsövervakning och kommunal trafikövervakning.

Tekniska nämnden agerar som väghållare där det ingår att säkerställa långsiktigt hållbar energiförsörjning i de kommunala bostäder, lokaler och anläggningar som faller inom nämndens ansvarsområde. Detta inkluderar bland annat idrottsplatser, förskolor, skolor och särskilda boenden.

För att genomföra sitt arbete har nämnden ett tekniskt kontor som leder och koordinerar nämndens verksamhet. Tekniska kontoret leds av en samhällsutvecklingsdirektör och består av fem avdelningar. Fyra av avdelningarna, anläggning, VA/avfall, fastighet och administration fokuserar på specifika områden och arbetar direkt mot tekniska nämnden. Den femte avdelningen, MoSP (mark och strategisk planering) arbetar huvudsakligen mot kommunstyrelsen och blev en del av organisationen från och med verksamhetsåret 2023. MoSP fokuserar på samhällsutveckling inom områden som mark och exploatering, strategiska trafikfrågor, miljö, klimat samt långsiktig fysisk planering.

Tekniska nämndens grunduppdrag:

Anläggningsavdelningen

Anläggningsavdelningen ansvarar för att långsiktigt förvalta, vårda och utveckla kommunens hamnar, gator och trafik, park och natur. Avdelningen ansvarar för att främja trafiksäkerheten i kommunen och genomför förbättringar i den fysiska trafikmiljön. Anläggningsavdelningen ansvarar också för att sköta och bibehålla våra grönytor samt den biologiska mångfalden.

Gata och trafik: Ansvarsområdet ansvarar för att främja trafiksäkerheten i kommunen och genomför förbättringar i den fysiska trafikmiljön. Här ligger också skötseln av våra alléer och gatutråd, samt hantering av parkering, schakttillstånd och upplåtelse av mark. Kommunens alla vägbelysningsarmaturer och trafiksignaler ligger också i detta ansvarsområde liksom konstruktionsbyggnader såsom broar och viadukter.

Park och natur: Ansvarsområdet ansvarar för att sköta och bibehålla våra parker och grönytor och se till att den biologiska mångfalden upprätthålls, samt att våra rekreationsytor är attraktiva

och lockar ut invånarna i grönskan. Här ligger också ansvaret för våra lekplatser samt våra fantastiska strandpromenader.

Hamn: Ansvarsområdet ser till att våra kajer och hamnar är i funktionsdugligt skick. Drift och skötsel av anläggningar som tekniska nämnden ansvarar för, liksom ekonomiska relationer med båtklubbar i de frågorna, ligger inom anläggningsavdelningens ansvar. Upplåtelse av mark och vatten via arrendeavtal hanteras av MoSP.

Vattenskydd och dagvattenhantering: Ansvarsområdet ansvarar för att övervaka och skydda kommunens sjöar och vattendrag samt verka för en god dagvattenhantering i plansammanhang.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningen är lokalförsörjningsansvarig för all kommunal verksamhet som bedrivs i egen regi. Det innebär att förutom förvaltningen av kommunens egna fastigheter, ansvarar avdelningen för inhyrning av de externa lokaler som används i den kommunala verksamheten. Fastighetsavdelningen bevakar att de kommunala fastigheterna hyrs ut och används på ett ekonomiskt och effektivt sätt. I rollen som förvaltningsansvarig sköter fastighetsavdelningen drift och underhåll av det kommunägda fastighetsbeståndet. Fastighetsavdelningen är ansvarig för kommunkoncernens elhandel och just energifrågor vid löpande förvaltning och byggande faller inom avdelningens ansvarsområde.

Mark och strategisk planering

2023 inleddes med en förändrad tjänstemannaorganisation. Avdelningen mark och strategisk planering bildades vid årsskiftet från delar av plan- och exploateringsavdelningen, samt energi-, klimat- och miljöstrateg. Avdelningen förvaltar kommunens mark utanför planlagda områden samt kommunägd kvartersmark inom planlagda områden. Den praktiska förvaltningen är samordnad med tekniska kontorets resurser. Avdelningen arbetar även med strategisk planering av markanvändningen till exempel genom att ta fram översiktsplan och andra styrande dokument kring fysisk planering och byggande.

Arbetsuppgifterna inom avdelningen kommer till övervägande del från kommunstyrelsen med dess utskott inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Personalbudget liksom en del arrendeintäkter från kommunens mark ingår i tekniska kontorets budget, medan en rad driftprojekt i tidiga skeden i stadsbyggnadsprocessen ligger inom kommunledningskontorets budget.

VA och Avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten ansvarar för att samla in kommunalt avfall inom kommunalt ansvar från hushåll och verksamheter samt informera om återvinning. Att kommunen har ansvar för avfallsinsamlingen ökar förutsättningarna för att avfallet tas om hand på ett korrekt sätt och minskar risken för att avfallet orsakar fara för hälsa eller miljö. Verksamheten ansvarar även för transport, återvinning och bortskaffande av avfall som ankommer på kommunen enligt Miljöbalken.

VA-verksamheten ansvarar för att förse alla abonnenter med dricksvatten och för att omhänderta avloppsvatten på ett miljöriktigt sätt. Danderyds kommun är medlem i två kommunalförbund, Norrvatten som producerar och levererar dricksvatten till kommungräns

samt Käppalaförbundet som tar om hand och renar spillvattnet. Tekniska nämnden är huvudman för kommunens VA-verksamhet.

Styrdokument

Tekniska nämnden styrs av reglemente, delegationsordning samt ett antal lagar och förordningar.

Tekniska nämndens budget med mål för verksamheten styr över prioriteringar inom verksamheten.

Övriga styrdokument är bland annat dokumenthanteringsplan, styrdokument för dagvatten, miljö- och klimatprogrammet samt trafikstrategi.

2 Sammanfattning

För år 2023 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 3,9 miljoner kronor vilket motsvarar 2,6 procent av budgeterade nettokostnader. Överskottet beror till stor del på elstödsbidrag som betalades ut under 2023.

Årets investeringar uppgår till 255,9 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 192,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på fleråriga projekt vars tidsplan förskjutits såsom Mörby Centrum, korttidsboende Ginnungagap samt Stocksundsskolan. Kommunen har även förvärvat fastigheter under året för totalt 113,3 miljoner kronor.

Fem av åtta nämndmål bedöms ha nått målet för 2023. Tre mål som inte bedöms uppfylla måtvärden är:

Mål 1.1.1 Målet bedöms inte vara uppfyllt eftersom nyckeltalet för målbedömningen erhålls var tredje år ”Kritik på Teknik” Nästa mätning görs 2025.

Mål 1.1.2. Målet bedöms inte vara uppfyllt eftersom nyckeltalet för målbedömningen är *Nöjd kundindex* och inget utfall har erhållits för år 2023. Mätningen sker vartannat år, nästa mätning sker hösten 2024.

Mål 4.1.3 bedöms inte nå målvärdet. Målvärde saknas för målet. Mätbart nyckeltal saknas för målet.

Fastighetsavdelningen

Inflationen och stigande priser på material och energi har skapat vissa utmaningar såväl för genomförandet av planerade arbeten och prissäkringar för kommande års elleveranser. Stora utvecklingssteg har uppnåtts under året, där initieringen av arbetet med en samarbetsmodell för lokalfrågor, omställning till förvaltning uppdelad i affärsområden, ett mer strukturerat arbete med planerade åtgärder samt en utveckling mot en tydligare ekonomisk styrning är mest framträdande.

Uppbyggnaden av den interna fastighetsdriftenheten som har skett succesivt under året har inneburit en ekonomisk utmaning. Den tidigare driftentreprenaden fakturerades till fulla

månadsvis fram till augusti 2023. Den egna organisationen som övertog det operativa ansvaret behövde således vara bemannad under en övergångstid, dock inte för tidigt för att minimera tiden med dubbel kostnad.

Intäkterna blev 4,4 miljoner kronor högre än budgeterat för helåret. Anledningen till den högre intäktsnivån kan förklaras av en tidig försiktighetsbedömning i samband med lokalförändringar kopplade till större investeringsåtgärder. De interna hyresintäkterna blev 7,9 miljoner kronor högre än budgeterat. De externa hyresintäkterna blev 4,2 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Kostnaderna för media uppgick för helåret till 35,4 miljoner kronor vilket är 0,8 miljoner kronor över budget. Det kan nämnas att kostnaden för elnät överstiger budget med 0,7 miljoner kronor då en taxehöjning skedde efter att budgetarbetet för 2023 var slutfört. Kostnadsutfall avseende media har en negativ avvikelse gentemot utfall föregående år. År 2021 var kostnadsutfallet 27,1 miljoner kronor vilket var 4,5 miljoner kronor lägre än utfallet för 2022 samt 8,3 miljoner kronor lägre än utfallet för 2023. Anledningen till denna avvikelse ligger i ett högre elpris samt högre kostnader för elnät. För 2021 kunde prissäkring ske till ett genomsnittligt pris om 411 kronor/Mwh, för 2022 uppgick den genomsnittliga nivån för prissäkring till 640 kronor/Mwh och för 2023 uppgick den genomsnittliga prissäkringsnivån till 667 kronor/Mwh.

Den tämligen kalla avslutningen på 2023 med ett flertal snöfall medförde att utfallet för vinterkostnaderna översteg budget med 1,1 miljoner kronor.

Under sommaren uppstod ett antal vattenskador som en följd av omfattande regnväder. Under året har arbetet med att besikta tak, takavvattning och dagvattensystem fortsatt. Uppkomna skador visar på vikten att fortsätta det arbetet och för 2024 genomföra förebyggande åtgärder kopplat till såväl takavvattning, dränering som avloppsstammar.

Under året har ett omfattande arbete bedrivits kopplat till myndighetsbesiktningar samt tillhörande myndighetsåtgärder vilket i enlighet med plan har föranlett ett något högre kostnadsutfall än budgeterat. Det är främst nödvändiga åtgärder kopplat till brandskydd som har prioriterats och denna prioritering kommer att fortsätta även under 2024.

För 2023 hade 107,8 miljoner kronor budgeterats för kapitaltjänstkostnader, utfallet för helåret landade på 107,5 miljoner kronor. Kreditivräntan för helåret uppgick till 2,2 miljoner kronor. Under året har arbetet med aktivering av äldre investeringsprojekt fortsatt och i samband med detta arbete har en stor volym av kostnader avseende kostnader som ska bokföras på drift identifierats. För 2023 uppgick dessa så kallade förgäveskostnader till 3,4 miljoner kronor.

Kommunen förvärvade 2023 fastigheterna Skolan 12, Yrkeslärares 1, Danarö 6, Berget 3 samt Snödroppen 8. Det totala värdet för förvärvet uppgick till 113,2 miljoner kronor. Som en effekt av förvärvet uppgick avdelningens hyreskostnader för 2023 enbart till 50,3 miljoner kronor relativt budgeterade 58,7 miljoner kronor.

För 2023 budgeterade fastighetsavdelningen 23,7 miljoner kronor för driftinvesteringar. De främsta kostnadsposterna rör tillfälliga lokaler i samband med Enebybergsprojektet, där temporära skollokaler har etablerats under sommaren 2023 för att möjliggöra en evakuering av Enebyskolan. Vidare finns ett kostnadsutfall under första kvartalet 2023 för tillfälliga dusch- och omklädningsrum vid Danderyds gymnasium där ett omfattande projekt med stambyte samt

helrenovering av dusch- och omklädningsrum har bedrivits sedan sommaren 2022. Utfall för helåret för avdelningens driftinvesteringar bedöms uppgå till 24,4 miljoner kronor, vilket är 0,7 miljoner kronor mer än budgeterat.

Händelser av väsentlig betydelse

Administration och nämnd

Genomlysning av rutiner, processer och kompetenser på tekniska kontoret har blivit ett viktigt fokusområde inom tekniska nämndens ansvarsområde. För att säkerställa att nämnden kan fullfölja sitt uppdrag beslutades den 26 september 2023 (§ 101) att Tekniska kontoret skulle genomföra en omfattande utredning. Målet med utredningen är att identifiera eventuella brister och föreslå konkreta åtgärder för att förbättra kvalitet och effektivitet i processer och rutiner. Dessutom strävar utredningen efter att säkerställa överensstämmelse med gällande lagstiftning, inklusive bestämmelser kring offentlig upphandling, arbetsrätt, dataskydd och miljöföreskrifter. Arbetet har hög prioritet och påbörjades under 2023, med en planerad slutrapportering under Q2 2024.

Inom ramen för nämnden har det nya utskottet KSFX, kommunstyrelsens fastighets- och exploateringsutskott, implementerats i verksamheten. Eftersom detta är ett nytt utskott har avdelningen i samarbete med Kanslienheten, vid kommunledningskontoret, noggrant planerat och fördelat arbetsuppgifter för att säkerställa hög kvalitet.

En omfattande översyn av förvaltningens upphandlingsprocess har genomförts. Översynen resulterade i behov av nya rutiner, vilka också har implementerats. Dessa inkluderar sekretessförbindelser, jävsblanketter, checklistor och kvalitetskontroller av avtal. Rollen som avtalscontroller har också införts sedan 1 november, med ansvar för att genomföra stickprov på avtal samt att säkerställa hög nivå av kreditvärdighet hos avtalade leverantörer.

Avdelningen har även påbörjat en översyn av förvaltningens arkiv- och utlämnandeprocess samt utarbetat en ny och reviderad dokumenthanteringsplan. Sedan december har avdelningen fått en koordinator, vars främsta uppgift är att säkerställa och ansvara för förbättrad service för frågor som kommer från invånare via kontaktcentret.

Anläggning

Under 2023 har mopedbilsfrågan varit i fokus, särskilt kring Danderyds gymnasium och Viktor Rydbergs gymnasieskola, där det ökande antalet mopedbilsfordon har skapat trafik- och parkeringsproblem. Förvaltningen har stått inför ökat tryck att hantera dessa utmaningar, inklusive felparkeringar och fordon som behöver bortforslas för att säkerställa framkomlighet. Parkeringsövervakningsavtalet har fungerat bra och dialogen med utföraren är problemfri.

På Enebybergsvägen pågår färdigställandet av bullerskyddet, vilket har påverkat framkomligheten vid vissa tillfällen.

En revidering av den tekniska handboken har gjorts för att tydliggöra kraven vid schakt och grävningar på kommunal mark. Flera stora byggprojekt pågår, vilket genererar intäkter men också ökad arbetsbelastning.

Vendevägens allé har genomgått en större utredning, och riskträd har ersatts med nya för att bevara kulturmiljön. Trafikinvesteringsprogrammet fokuserar på trafiksäkerheten kring skolor. Belysningsarbetet inkluderar planer för byte till 4G-styrssystem och övergång till LED-armaturer.

Inom park och natur har kommunen hanterat konsekvenserna av en extremtorka under våren och försommaren, vilket ledde till högre bevattningskostnader. Kommunen var värdkommun för samverkan gröna kilar och har genomfört åtgärder för att förhindra riskträd, inklusive nedtagning av granbarkborredrabbade träd.

Inom dagvatten har en skyfallsutredning för Nora träsk genomförts, och sjöarna Nora träsk, Ösbysjön och Ekebysjön har provtagits för att övervaka vattenkvaliteten. Ösbysjön har fiskats ut i syfte att öka vattenkvaliteten. Underhållsarbete pågår vid Samsöviken hamn, där kajdäcket byts ut på grund av säkerhetsskäl. Byte av entreprenör har skett för hamnverksamheten.

Fastighet

Under första kvartalet 2023 rekryterades en driftchef till avdelningen. Under årets första hälft ägnades ett stort arbete åt att bygga upp en intern driftenhet med rekrytering och systemförberedelse. Den sista augusti 2023 upphörde den externt upphandlade fastighetsdriftentreprenaden och ansvaret för den operativa fastighetskötseln och fastighetsdriften tillföll fastighetsavdelningen. Den nya driftenheten innebär att avdelningen nu har intern kundtjänst och interna resurser såsom fastighetstekniker, drifttekniker, ventilationstekniker, elsäkerhetssamordnare, teknisk samordnare och säkerhetstekniker. Genom att upprätta intern kompetens för att hantera exempelvis driftoptimering, förebyggande underhåll samt bostadsförvaltning skapas förutsättningar för att organisationen som helhet ska kunna leverera goda resultat. Fastighetsbeståndet har över tid utrustats med mer avancerad teknik för fastighetsautomation. För att säkerställa en energieffektiv fastighetsdrift behövs en kompetent och engagerad bemanning. Dels för att hantera den övergripande systemförvaltningen, dels för att operativt kunna styra drifttider med mera. Genom ett klokt och systematiskt arbete med rondering kan fel förebyggas och en levande dialog med hyresgästerna kan föras för att på så sätt förekomma felanmälningar.

I den genomförda organisationsförändringen ingår även att organisera kundtjänsten till fastighetsavdelningens driftenhet. En intern kundtjänst är en nyckelfunktion i att prioritera och dirigera ärenden och säkerställa en enhetlig hantering i ett flertal operativa frågor. Den nya driftenheten kommer att skapa positiva effekter. Det är en spännande utveckling där fördelar för, såväl det direkt operativa arbetet, som det långsiktiga förebyggande arbetet kommer att märkas av. En direkt effekt efter driftövertagandet i egen regi är att den dagliga och långsiktiga dialogen kring fastighetsbeståndet blivit mer effektiv mellan operativ drift, förvaltning och projekt. Det är ett uppdämt underhållsbehov efter tidigare entreprenör och antalet ärenden som kommer in är fler än vad som initialt uppskattats och av bredare karaktär. Driftenheten har en tät dialog med verksamheter och hyresgäster vilka uppskattar att driften tagits i egen regi och de korta beslutsvägar detta medför stärker såväl fastighetsavdelningen som varumärket Danderyds Kommun.

Under året har arbetet fortsatt med att skapa kvalitativa underlag för långsiktig objektsförvaltning. En viktig beståndsdel är att skapa en mer renodlad roll för avdelningens fastighetsförvaltare där långsiktig förmögenhetsförvaltning är det centrala fokusområdet. Fastighetsförvaltaren arbetar dels med förmögenhetsförvaltning dels med tillhandahållandet av ändamålsenliga verksamhetslokaler samt bostäder. I enlighet med den fastslagna arbetsmodellen för lokaler har fastighetsförvaltarna fokuserat på ett mer standardiserat hyresgästmöte där såväl korta som långa frågor diskuteras och framtida verksamhetsbehov och underhållsplanering avhandlas. För att möjliggöra ett effektivt planerat underhåll har en utveckling av samarbetet mellan fastighetsförvaltare och byggprojektledare varit i fokus för 2023 och kommer att vara det även under 2024. För att kunna genomföra ekonomiskt hållbara satsningar behöver fastighetsförvaltaren samt byggprojektledaren i ett tidigt skede enas om vad som ska projekteras och upphandlas.

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits för att förbättra den interna ekonomiska analysförmågan. Under hösten 2023 testas ett nytt försystem. Systemimplementationen har dock försenats markant beroende av både interna och externa faktorer. Det reviderade målet är att full implementering gäller januari 2024, vilket ligger i linje med arbetet att decentralisera intäkts- och kostnadsuppföljning inom respektive affärsområde. Genom att skapa ett väl anpassat verktyg underlättas det löpande arbetet med ekonomisk styrning och säkrar även en fullständig dokumentation till gagn för rapportering samt framtida ekonomiska vägval.

Under 2023 har arbetet med att genomföra statusbesiktningar med tillhörande underhållsrapporter fortsatt med målet att först och främst upprätta förvaltningsplaner för alla objekt inom välfärds-kategorin. Statusbesiktningarna finns med som en viktig beståndsdel i förvaltningsplanerna och det är fastighetsförvaltarens uppgift att upprätta och ajourhålla förvaltningsplanerna i försystemet. Statusbesiktningarna finns nu integrerade i verksamhetssystemet DK360. Under året har även arbetet med statusbesiktningar kopplade till brandskydd fortsatt och kartläggningarna ligger sedan till grund för riktade säkerhetsinvesteringar. Under våren har även ett arbete bedrivits för kartläggning samt statussättning av de skyddsrum som finns inom kommunens fastighetsbestånd. Vissa åtgärder kommer att genomföras under året för att säkerställa funktion dock finns leveransproblematik varför åtgärderna kommer att fortgå under 2024.

Under året togs ett beslut inom fastighetsavdelningen att implementera ett projekthanteringsverktyg för de investeringsprojekt som hanteras inom avdelningen. Under våren och sommaren påbörjades uppmappningen och implementeringen för ett antal reinvesteringsprojekt. Från och med vintern 2023 är målet att alla investeringsprojekt avsedda att genomföras 2024 ska hanteras i det nya systemet. Fördelarna är många, det skapas en logg över viktiga vägval, samlar all dokumentation på ett ställe och skapar en möjlighet för projektledare att gå in för varandra. Det blir även tydligt för de entreprenörer som avdelningen arbetar med att det är det vedertagna arbetssättet.

Nedan följer en kort beskrivning av ett urval av åtgärder som har genomförts under året:

- Genomfört upphandling av korttidsboendet i Djursholm samt genomfört officiell byggstart den 11 december 2023.

- Genomfört förberedelser för projektet Enebybergsskolan. Här innefattas exempelvis projektering för Enebysskolan samt framtagande av upphandlingsdokument, upphandling av evakueringsmoduler, anpassning av Brageskolans matsal.
- På Vasaskolan har fönstren i simhallen bytts ut samt åtgärder har genomförts för att förebygga korrosion och säkerställa vattenkvaliteten. Takåtgärder har genomförts över matsal samt idrottshall.
- På Mörbyskolan har takåtgärder ovan matsalen samt entrén genomförts samt hela produktionsköket revs ut för att under sommar och höst genomgå en helrenovering.
- Vid Kyrkskolan har båda skolbyggnaderna fått ett nytt tegeltak.
- Vid Ösbyskolan har fasad- samt grundförstärkningsåtgärder genomförts.
- Vid Fribergaskolan, Ekebysskolan, Vasaskolan samt Djursholms samskola har nya fettavskiljare installerats.
- Vid Balderskolan har investering i passersystem med tidsstyrning och lock-down-funktion för ökad säkerhet och kontroll av tillträde under ”icke-skoltid” genomförts.

Arbetet har även påbörjats med behovskartläggning för övriga kommunala skolor inför budgetunderlag 2024/2025.

- Vid Danderyds gymnasium har stambytet samt totalrenoveringen av samtliga dusch- och omklädningsrum slutförts under våren. En omfattande ombyggnad med en ny reception samt en zonindelning för att möjliggöra säker kvällsuthyrning av aulan har påbörjats under sommaren. En omfattande statusbesiktning av samtliga tak har genomförts och en filmning och genomgång av avloppssystemet samt dess avluftning har slutförts.
- Vid Tallgårdens särskilda boende har ett omfattande fönsterbyte genomförts, där har cirka 280 fönster och 20 balkongdörrar bytts ut under året. Vid Storkalmars särskilda boende har ett renoveringsprojekt i källarplanet bedrivits för att komma till rätta med fuktproblematik och en omfattande fönsterrenovering har slutförts under 2023. Vidare har satsningar genomförts i ökat tekniskt stöd till brand- och utrymnings säkerheten genom koppling mellan olika system för samspel vid brandlarm.
- Vid Annebergsgården har en total genomgång av de brandskyddstekniska systemen genomförts; investering i nytt brandlarm, nytt passersystem likt Storkalmar som styrs av brandlarmet och frisving på lägenhetsdörrarna så kallade dörrstängare som aktiveras av brandlarmet.
- Vid alla särskilda boenden för äldre har nya professionella tvättmaskiner, torktumlare och torkskåp installerats. Tvättmaskinerna har självdoseringspumpar vilket ska minska den negativa miljöpåverkan genom ett effektivare nyttjande av tvättmedel.
- Ny lekutrustning till ett flertal förskolor har inskaffats.
- Vid Mörbybadet har reinvesteringsåtgärder genomförts med förstärkningar av väggar i källarplanet. Reinvesteringsåtgärder är av livsuppehållande karaktär och syftar till att säkerställa funktion och säkerhet. Vidare har damernas omklädningsrum samt bastu renoverats.
- I december 2023 fattade tekniska nämndens ordförande beslut om att moduler vid Rinkebyvägen ska doneras till Ukraina.

Arbetet med energieffektiviserande åtgärder har fortgått under året med satsningar på LED-belysning, bland annat vid Brageskolan samt British där samtliga äldre belysningsarmaturer är utbytta till effektiva Led-armaturer. Vidare har installationer av solceller påbörjats vid Vasaskolan och Ekebyskolan, med en planerad driftsättning under 2024.

Under 2023 har ett intensivt arbete pågått med att ta fram förslag till ny hyresmodell för kommunens och Djursholms AB:s samlade fastighetsbestånd. Modellen utgår från att alla verksamheter som inbegrips i kommunens kärnverksamhet erlägger självkostnadshyra för respektive fastighetsobjekt. Kommersiella hyresgäster erlägger marknadshyra och för bostadshyresgäster blir det fortsatt oförändrat i och med principen för bruksvärdeshyra. Den nya modellen är mer rättvis för hyresgästerna och är ekonomiskt och administrativt enkel att följa upp och uppdatera. Den 4 december 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om att införa modellen med nya hyror från och med år 2025.

Gator och trafik

Mopedbilsfrågan har varit i fokus under 2023. Den snabba utvecklingen av antalet mopedbilsfordon har skapat en problematisk trafik- och parkeringssituation framför allt i anslutning till Danderyds gymnasium och Victor Rydbergs gymnasieskola. Följden har varit ett ökat tryck på förvaltningen och dess entreprenörer att hantera ökad trafik och felparkerade fordon. Bortforsling av fordon har också skett när det har varit nödvändigt för att upprätthålla framkomlighet för till exempel utryckningsfordon.

Projektet med gångtunnel under Roslagsbanan vid Gethagsvägen är slutfört. Det innebär att det blir mycket lättare att ta sig förbi spårområdet för både cyklister och gående.

Färdigställandet av utbytet av bullerskydd på Enebybergsvägen har fortlöpt under året och är i det närmaste klart i dess huvuddelar. Tidvis har projektet påverkat framkomlighet på Enebybergsvägen negativt.

Parkeringsövervakningsavtalet fungerar bra och dialogen med utföraren är oproblematiske.

Teknisk handbok har reviderats för att tydliggöra de krav som gäller i Danderyd i samband med schakter och grävningar på kommunal mark.

Det pågår flera större byggprojekt i kommunen och det ger större debiteringsgrundande upplagsytor. Situationen genererar förutom intäkter också en ökad arbetsbelastning i form av kontroll av användningsvillkor.

En större utredning av Vendevägens allé har genomförts och ett antal riskträd har bytts ut mot nya friska träd för att bevara kulturmiljön. Arbetet kommer att fortsätta under 2024.

Trafikinvesteringsprogram

Danderyds kommun har fortsatt arbetet med att inventera trafiksäkerheten kring kommunens skolor. Under 2023 har trafikmiljön vid Stocksunds skola, Marina Läroverket och Mörbyskolan inventerats. Vid de tidigare inventerade skolorna Enebybergs skolan, Långängsskolan och Kyrkskolan har projektering påbörjats för att kunna genomföra åtgärder under 2024.

Belysning

Anläggningsavdelningen har under året initierat ett arbete som syftar till en högre detaljgrad för dokumentation av belysningsanläggningen. Det kommer att effektivisera det dagliga arbetet med vidmakthållande av systemet samtidigt som det ger ett bättre underlag för långsiktig

planering och upphandling. Arbetet kommer att fortsätta under 2024. Planering av kommande utbyte av styrsystem till 4G då nuvarande 2G är ett system som upphör att fungera har också varit en strategisk fråga som hanterats under 2023. Utbyte planeras att utföras 2024 och 2025.

Verksamheten har genomfört flera kabelutbyten på sträckor där många kabelfel inträffat tidigare år. Arbetet fortsätter med utbyte till LED-armaturer i kommunen och målet är att alla är utbytta under nästkommande år.

Belysning kan påverka omgivningen negativt och anläggningsavdelningen arbetar aktivt för att minska ljusföroreningar i kommunen. Ljusföroreningar är ljus som påverkar omgivande natur på ett negativt sätt. Under 2023 har förberedande arbete utförts för att genomföra belysningsutbyte bland annat vid Nora träsk.

Park och Natur

2023 inleddes med en extremtorka under vår och försommar vilket resulterade i högre bevattningskostnader än vanligt. Under de senaste åren har verksamheten varit aktiva med trädplantering och anläggande av vackra planteringsytor i våra nya parker. För att inte riskera att investeringar i nyplanterade träd, buskar och perenner skulle bli förgäves var extra bevattning nödvändig under första delen av växtsäsongen.

Mörbyparken och södra torget har också färdigställts. Det innebär ökade driftskostnader för parkverksamheten samtidigt som det är ytor med stor betydelse för kommuninvånarna.

Germaniavikens strandpromenad har gjorts mer tillgänglig.

Danderyds kommun var under 2023 värdkommun för samverkan gröna kilar. I samverkan nordost ingår tre kilar som delas mellan kommunerna Danderyd, Sigtuna, Sollentuna, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Granbarkborredrabbade träd togs ned i stor skala för att förhindra att de hinner förvandlas till riskträd, alltså sådana träd som riskerar att falla och orsaka skada. I slutet av året inträffade några stormiga helger, bland annat i slutet av oktober och början av november. På strandpromenaden vid Germaniaviken förlorade kommunen bland andra en stor silverpoppel som krävde akutinsatser från våra entreprenörer för att frigöra gatan och strandpromenaden.

Dagvatten

Anläggningsavdelningen har genomfört en skyfallsutredning för Nora träskavs avrinningsområde som består av en fjärdedel av kommunens yta. Utredningen belyser främst förekomsten av översvämningsrisker genom dataanalyser, men också förslag på åtgärder som kan förbättra hanteringen av dagvatten inom aktuellt område. Förvaltningen kommer att följa upp utredningen under 2024. Även en utredning kring Samsöviken med avseende på dagvatten har genomförts. Den utredningen är betydelsefull med bakgrund av den exploatering som planeras i området.

Danderyds tre sjöar Nora träsk, Ösbysjön och Ekebysjön har provtagits enligt framtaget provtagningsprogram. Resultaten visade på liknande nivåer av bland annat näringsämnen och syretillgång som i föregående år. Provtagningen är tänkt att genomföras årligen med målet att om fem år kunna presentera resultaten i en större rapport där trendutvecklingen för respektive sjö framgår.

Ösbysjön har fiskats ut under hösten 2023. Resultaten gav mer än 400 kilo fisk vilka artmässigt nästan endast bestod av Brax, Ruda och Karp. Sjöns grumlighet kommer följas upp under 2024. Om vattnet är klarare är det tänkt att rovfisk som gädda men även abborre ska införlivas i sjön. Om resultaten inte är tillräckliga kommer reduktionsfiske troligen bli aktuellt på nytt.

Hamn

I oktober stängdes kajdäcket på Samsöviken av säkerhetsskäl. Träverket var i så dåligt skick att ett utbyte var nödvändigt. Arbetet med att byta ut det 400 meter långa trädäcket är upphandlat och påbörjas i januari 2024.

Under 2023 bytte kommunen entreprenör för rondering, drift och underhåll avseende Danderyds kommuns hamnverksamhet.

Måluppfyllelse 2023

1.1 Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg ska sättas i fokus.

1.1.1 Tekniska nämnden har en god kommunikation med medborgarna

Bedömning

Målet bedöms inte.

Sammanfattningsvis handlar utfallet/bedömningen om två olika nyckeltal och undersökningar som är relaterade till kommunens hemsida.

1. Nöjdhet med kontakten med tekniska kontoret, mäts genom SKR:s undersökning ”Kritik på Teknik” var tredje år. Nästa mätning görs 2025.
2. Nöjdhet med tekniska kontorets felanmälan. Mäts genom att undersöka nöjdheten hos medborgare som har varit i kontakt med tekniska kontorets felanmälan. Mätningarna pågår och inkluderar alla ärenden som kommer in till kommunens kontaktcenter. Utvecklingsarbete kring felanmälan pågår.

I början av året implementerades kommunens interna ärendehanteringssystem på Tekniska kontoret. I april deltidsanställdes en koordinator på prov i ett försök att utveckla arbetssätt, bemötande, uppföljning och rutiner främst mellan Kontaktcenter och Anläggningsavdelningen. Efter utvärdering permanentades tjänsten som koordinator i december. Målsättningen är att ytterligare förbättra ”frågor och svar”, utveckla fler standardsvar samt i övrigt förbättra rutiner som ger medborgare en ännu bättre service samtidigt som vi frigör tid för medborgarna för mer kvalificerade arbetsuppgifter. Kontoret avstår från att bedöma en trend.

Nästa mätning görs 2025.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Andelen medborgare som är nöjda med kontakten med tekniska kontoret ska öka	44% (2022)	55%	○	—

1.1.2 Tekniska nämndens hyresgäster är nöjda med lokalerna

Bedömning

Målet bedöms inte. Målet bedöms vartannat år, ny mätning sker 2024.

Kommentar

Mätning genomförs vartannat år. Senaste mätningen genomfördes 2022, utfallet uppnådde då den satta målnivån. Ny mätning sker hösten 2024.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Nöjd-kund-index (NKI) angivet i procent	61% (2022)	61%		—

2.1 Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker samt erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

2.1.1 Tekniska nämnden har nöjda medborgare

Bedömning

Det är flera nyckeltal som används för att bedöma om målet är uppfyllt. Vissa nyckeltal är under viss tid mer betydelsefulla än andra. Ett förhållningssätt är att måluppfyllnaden ska följa det lägsta värdet på något av de ingående nyckeltalen. I det fallet skulle målet vara delvis uppfyllt. Ett annat sätt att se på saken är att flertalet av nyckeltalen är uppfyllda och följaktligen är det sammantagna målet uppfyllt. Förvaltningen väljer det första.

Målet anses vara uppfyllt

Kommentar

Under året har fyra av sex nyckeltal uppnått angivet målvärde. Målet bedöms sammantaget vara uppfyllt. Samtliga nyckeltal baseras på frågan “vad anser du om ...”

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen	74%	75%		ned

Skötsel av naturområden i kommunen fungerar bra	87%	87%		ned
Snöröjning av gator och vägar fungerar bra i kommunen	68%	75%		ned
Snöröjning av gång- och cykelvägar fungerar bra	75%	75%		ned
Säkerheten på gång- och cykelvägar är bra	83%	82%		upp
Utbudet av gång- och cykelvägar är bra	93%	92%		upp

2.1.2 Tekniska nämnden är en attraktiv arbetsgivare med nöjda medarbetare

Bedömning

Målet anses vara uppfyllt.

Kommentar

Resultatet från medarbetarundersökningen visar ett utfall på 80,1. Resultatet tyder på att insatser inom motivation, ledarskap och styrning gett avsedd effekt samt att våra medarbetare känner sig engagerade och delaktiga i både arbetsmiljö och organisation.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Resultat från medarbetarundersökning (HME: värde 2019 79%, 2021 80%)	81,1%	80%		→

3.1 Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

3.1.1 Tekniska nämnden är kostnadseffektiv

Bedömning

Målet anses vara uppfyllt.

Kommentar

Anledningen till att vägkapitalets absoluta värde ökat är att sträckan på både väg och gång och cykelvägar har ökat. Tas det med i beräkningen har vägkapitalets värde i princip varit oförändrat under 2023 och förvaltningen anser att målet är uppfyllt. Förvaltningen kommer i framtida måluppfyllelseuppföljning att föreslå ett förändrat nyckeltal som är oberoende av exakt sträcka.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Vägkapitalets värde (värde 2021: 331 mnkr. Värde 2022: 329 mnkr)	342	331		→
Vägkapitalets värde - GC vägar (värde 2021: 24 mnkr. Värde 2022: 24 mnkr)	27	24		→

3.1.2 Tekniska nämnden är kostnadseffektiv

Bedömning

Målet anses vara uppfyllt.

Kommentar

Målet om en andel vakant yta understigande 2 % har uppfyllts, 2023-12-31 uppgick andelen vakant yta till 0,9 % av den totala förvaltade ytan. Arbetet med framtagande av långsiktiga förvaltningsplaner fortsätter med sikte på att samtliga förvaltningsobjekt inom kategori välfärd ska ha en framtagen plan senast 2024-12-31. Målet om 10 förvaltningsplaner under 2023 är uppfyllt.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Andelen vakant yta ska understiga 2% sett till det totala beståndet av lokaler eller bostäder som förvaltas av nämnden.	0,9%	<2%		→
Antal långsiktiga förvaltningsplaner antagna under året	13	10		→

4.1 Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuder goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktig hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

4.1.1 Danderyds kommuns byggnader har en långsiktigt hållbar utveckling

Bedömning

Målet anses vara delvis uppfyllt

Kommentar

Under året har ett antal större värmeanläggningar, såsom exempelvis vid Stocksundsskolan, haft stora driftstörningar där värmepumparna har varit tvungna att stängas ned. Den alternativa uppvärmningen har med sin ineffektivitet resulterat i att energianvändningen under året har ökat. Målet om 3 % kvarstår för 2024 och ett målmedvetet arbete bedrivs där siktet är att minska energianvändningen med 3 % för 2024.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Energianvändningen ska minska	2,2 %	>3%		—

4.1.2 Tekniska nämndens arbete med drift av grönstruktur och vattenområden har stärkt den biologiska mångfalden

Bedömning

Målet anses vara uppfyllt.

Kommentar

I kommunen genomförs mätningar av biologisk mångfald på 60 olika provpunkter fördelade jämnt över allmän platsmark. Mätningen fokuserar på tre olika organismgrupper, och upprepas över åren. Genom att jämföra resultaten med tidigare mätningar kan man analysera utvecklingen av den biologiska mångfalden över tid. Den biologiska mångfalden var lika stor i år som förra året och då anses målet vara uppfyllt

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Procentuell förändring av antalet arter vid statistisk uppmätning	0%	0%		→

4.1.3 Tekniska nämnden har stärkt robustheten utifrån säkerhet och klimatförändringar

Bedömning

Bedömning av måluppfyllelse ej gjord.

Kommentar

Målformuleringen medger inte mätning.

Nämndmål:	Bedömning	Trend
Tekniska nämnden har stärkt robustheten utifrån säkerhet och klimatförändringar	○	—

Fastighetsavdelningen arbetar aktivt för att stärka klimatmedvetenheten inom den egna organisationen och nämndens hyresgäster. Under 2023 har ett omfattande arbete påbörjats med att säkerställa funktion för skyddsrummen i kommunens fastigheter. Det arbetet beräknas vara slutfört under 2024. I samverkan med kommunledningskontoret pågår planeringsarbete för att säkerställa kapacitet för reservkraft vid prioriterade fastighetsobjekt. Investeringsmedel finns inkluderad i budget 2024 samt i plan för 2025 samt 2026.

Personal

Nedanstående tabell visar antal personer och antal årsarbetare jämfört med föregående år.

		Antal personer 2023	Antal årsarbetare 2023	Antal årsarbetare 2022	Förändring
Månadsavlönade	Tills vidare	52	51.80	33.8	18
Månadsavlönade	Visstid	2	2	2	0
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	54	53.80	35.8	18
Timavlönade	Visstid	2	0	0	2
Timavlönade	Samtliga Anställningsformer	2	0	0	2

Tekniska nämnden är arbetsgivare för samtliga medarbetare på tekniska kontorets avdelningar. I tabellen ovan redovisas personal från kontorets fem avdelningar: administrativa avdelningen, anläggningsavdelningen, fastighetsavdelningen, VA- och Avfallsavdelningen samt avdelningen för mark och strategisk planering.

Jämfört med föregående år har antalet medarbetare ökat med 18 personer. Ökningen beror på att nämndens avdelningar utökades med fastighetsavdelningen och avdelningen för mark och strategisk planering. Fram till och med september utfördes driften av kommunens lokaler av företaget L&T. Sedan 1 september har driften skötts av egen verksamhet, således återfinns en ny enhet på fastighetsavdelningen. Under året har det även tillkommit två nya tjänster inom administrationen och 2 vakanser har blivit tillsatta inom park- och naturverksamheten. Målet är att nyckeltjänster där behovet är långvarigt, ska ambitionen vara att tillsätta tjänster i stället för att ha konsulter över lång tid.

Ekonomi

Tekniska nämndens driftbudget uppgick till 149,1 miljoner kronor för 2023, jämfört med budget för år 2022 (105,5 miljoner kronor) är det en ökning med 43,6 miljoner kronor. Ökningen beror på att nämnden kompenseras för ökade kapitalkostnader med 5,6 miljoner kronor, två procents ökning för pris- och löneökningar motsvarande 2,1 miljoner kronor samt ökade overheadkostnader med 1,0 miljon kronor. I samband med att fastighetsnämnden upplöstes och inträdde till nämnden som fastighetsavdelning, kompenseras nämnden med 27 miljoner kronor för investeringskostnader som omförs till driftkostnader. Avdelningen mark och strategisk planering inträdde till nämnden.

För år 2023 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 3,9 miljoner kronor vilket motsvarar 2,6 procent av budgeterade nettokostnader. Överskottet beror till stor del på elstödsbidrag som betalades ut under 2023.

Driftredovisning

Tabellen nedan visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2022
Intäkter	337.5	360.2	22.7	7%	310.1
Kostnader	-486.6	-505.4	-18.8	4%	-418.3
Nettokostnader	-149.1	-145.1*	4.0*	3%	-108.2

Ovanstående tabell har en avrundning på 0,1 mnkr*

Tekniska nämndens intäkter hade en positiv avvikelse med 22,7 miljoner kronor vilket motsvarar 7 procent av budgeterade intäkter. Ökningen beror delvis på det elstödsbidrag som nämnden fick utbetalt under 2023 i form av 11,2 miljoner kronor, som kompensation för höga energi- och driftkostnader föregående år. Delvis beror ökningen på högre hyresintäkter om ca 4,7 miljoner kronor samt viten utfärdade mot entreprenörer som inte följde kommunens riktlinjer i samband med grävning i gatan, högre intäkter för upplåtelse av offentlig plats och ökade parkeringsintäkter.

Tekniska nämndens kostnader hade en negativ avvikelse med 18,8 miljoner kronor vilket motsvarar 4 procent av de budgeterade kostnaderna. Överskridandet av budget härrör främst till åtgärder inom anläggningsavdelningen, där extra insatser har gjorts för att hantera bland annat:

Vinterunderhåll: 6,5 miljoner kronor i ökade vinterkostnader för snöröjning, halkbekämpning samt andra åtgärder för att hantera vinterförhållanden. 1,2 miljoner kronor fakturerades under våren 2023 för vinterkostnader som avsåg år 2022.

Konsulter: 3,6 miljoner kronor har använts för att hyra in konsulter för att täcka vakanta tjänster inom olika ansvarsområden på avdelningen.

Extrainsatser inom driftavtal: 1,1 miljoner kronor för extra insatser i samband med höststorm som lämnat spår på strandpromenaden vid Germaniaviken. Till exempel en stor silverpoppel krävde akutinsatser från både Svevia för att frigöra gatan, och Eko miljö och mark för att frigöra strandpromenaden.

Verksamhetens nettokostnader

Tabellen nedan visar nämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år.

Ansvar (mnkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2022
Administration och nämnd	-0.8	10.1	10.9	1 363%	-3.2
Fastighetsförvaltning	0.0	0.0	0.0	0%	-0.3
Gator och trafik	-81.1	-85.5	-4.4	5%	-76.3
Parker och naturområden	-24.2	-24.7	-0.5	2%	-21.4

Hamnförvaltning	-5.8	-10.0	-4.2	72%	-5.7
Mark och strategisk planering	-10.3	-8.9	1.4	14%	0.0
Driftsinvestering	-27.0	-26.1	0.9	3%	
Energi och Klimat	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3
Summa Tekniska nämnden	-149.1*	-145.1*	4.0*	3%	-108.2

Ovanstående tabell har en avrundning på 0,1 mnkr*

Administration och nämnd

Verksamheten för administration och nämnd redovisar en positiv avvikelse mot budget på 10,9 miljoner kronor. Den huvudsakliga orsaken till avvikelserna är det elstödsbidrag som överfördes till nämnden under hösten. Kostnader som avser de gemensamma kontorskostnaderna, inklusive overheadkostnader, centrala kostnader och lokalhyra, belastar ramen för administration och nämnd. Som overheadkostnad avses kostnader för kommungemensamma verksamheter så som ekonomi-, HR- samt kommunikationsenhetens bruttokostnader. Kontorsgemensamma kostnader fördelas under året på nämndens övriga avdelningar. Fördelningen sker proportionellt utifrån avdelningarnas relativa storlek.

Inom avdelningen administration och nämnd ser man i jämförelse med föregående år att kostnaderna för inhyrda konsulter, IT-kostnader och övriga administrativa kostnader hade en negativ avvikelse mot budget.

Fastighetsförvaltning

Verksamheten för fastighetsförvaltningen avviker inte mot budget, resultatet är 0,3 miljoner kronor mer än för helåret 2022. Den sammantagna positiva avvikelserna beror främst på högre hyresintäkter än budgeterat. Kapitalkostnaderna blev i nivå med budgeterat. För år 2023 redovisar fastighetsavdelningen ingen avvikelse mot budget för nettokostnaderna.

Gator och trafik

Verksamheten för gator och trafik redovisar en negativ avvikelse mot budget med 4,4 miljoner kronor vilket motsvarar fem procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror delvis på fördyrade kostnader för snöröjning i början på året. Snö och halka skapade många ärenden i januari, likaså sandupptagning under maj månad. Delvis på skyfallskostnader som kom till under sensommaren och hösten. Omfattande regn bidrog till dålig avrinning och igentäppta brunnar vilket i sin tur genererade att fler ärenden om vattenskadorna, inträngning av vatten på fastighet/tomt kom in till kundcenter. Dessa ärenden åtgärdades genom extra insatser av spolning av brunnar.

Parker och naturområden

Verksamheten för park och naturområden redovisar en negativ avvikelse mot budget med 0,5 miljoner kronor vilket motsvarar två procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror delvis på extremtorka under vår och försommar, vilket resulterade i högre bevattningskostnader än vanligt. Under de senaste åren har parkverksamheten varit flitiga med att plantera nya träd och anlagt vackra planteringsytor i kommunens nya parker. För att inte riskera att

investeringarna i nyplanterade träd, buskar och perenner skulle bli förgäves har det behövts vattnas flitigare än vanligt under första delen av året. Nyttillkomna ytor i Mörby centrum har också gett ökade kostnader. De nya ytorna kom med oförutsedda trafikproblem vid Södra torget som hanterades genom inköp av planteringskärl för att blockera uppfarter till torget. Till de nya planteringskärlen köptes stora mängder sommarblommor.

Hamnförvaltning

Verksamheten för hamnförvaltning redovisar en negativ avvikelse mot budget med 4,2 miljoner kronor vilket motsvarar 72 procent av budgeterade nettokostnader. Orsaken till avvikelsen var ett driftavtal som gav högre kostnader än budgeterat för 2023.

Mark och strategisk planering

Verksamheten för mark och strategisk planering redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 14 procent av budgeterade nettokostnader. Orsaken till avvikelsen består delvis av ett budgetantagande om oförändrade arrendeintäkter. Öväntat stark utveckling av KPI påverkade utfallet med över 10 procent eller ca 0,3 miljoner kronor. Ytterligare ca 0,6 miljoner kronor tillkom som intäkt och avser i huvudsak ersättning för vd-rollen i Djursholms AB. Delvis beror den positiva avvikelsen på att en vakant tjänst för trafikstrateg inte har tillsatts förrän sent under året. Lägre personalkostnader har till viss del uppvägs av högre konsultkostnader och verksamhetsmässigt genom att kollegor från andra avdelningar har stöttat i projekt.

Driftinvestering

Verksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,9 miljoner kronor vilket motsvarar sju procent av budgeterade nettokostnader.

Verksamheten för driftinvestering innebär att investeringskostnader omförs till driftskostnader. Detta är en redovisningsteknisk lösning för att anpassa delar av redovisningen till "Lagen om kommunal bokföring och redovisning" som innebär att utrednings- och projekteringsuppdrag som föregår en eventuell investering ska redovisas som en driftkostnad och inte som tidigare investeringsutgift. Exempel på åtgärder som hamnar inom dessa kostnader kan vara utredningsåtgärder inom gata, park och hamn, rivning av byggnader och moduletablering samt moduletablering och hyra för evakueringsboende under entreprenadtiden.

Intäktsfinansierad verksamhet

Fastighetsavdelningen (mnkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2022
Intäkter	304,0	308,4	4,4	1%	283,6
Kostnader/ utgifter	-13,6	-11,1	2,5	18%	-15,8
Kostnader för arbetskraft	-12,2	-14,0	-1,8	15%	-11,5
Övriga verksamhetskostnader	-144,9	-147,3	-2,4	2%	-135,8
Övriga administrativa verksamhetskostnader	-118,2	-118,4	-0,2	0%	-108,8
Övriga kostnader	-15,1	-17,6	-2,5	16%	-11,9
Summa Fastighetsavdelningen	0,0	0,0	0,0	0%	-0,3*

Ovanstående tabell har en avrundning på 0,1 mnkr*

Fastighetsavdelningen

Utfallet för fastighetsavdelningen uppgår till 0,0 miljoner kronor, vilket är 0,3 miljoner kronor mer än för helåret 2022. Kapitalkostnaderna blev i nivå med budgeterat. För år 2023 redovisar fastighetsavdelningen ingen avvikelse mot budget för nettokostnaderna.

Fastighetsavdelningens intäkter för 2023 blev 308,4 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse mot budget på 4,4 miljoner kronor. Avvikelsen kan förklaras av ett överskott på 7,9 miljoner kronor i de interna hyresavtalen som beror på en tidig försiktighetsbedömning i samband med lokalförändringar kopplade till större investeringsåtgärder. De externa hyresintäkterna uppgår till 104,4 miljoner kronor, vilket är 4,2 miljoner kronor lägre än budgeterat. Anledningen till det är främst en enligt avtal utebliven indexuppräkning för Tallgårdens särskilda boende samt ett indextak enligt avtal för Mörbybadet samt en hyresrabatt med anledning av att barnpoolen har rivits.

Fastighetsavdelningens kostnader uppgick till 308,4 miljoner kronor för 2023. En positiv avvikelse mot budget är ett minskat utfall för hyreskostnader jämfört med budget. Det kan förklaras av minskade hyreskostnader från DJAB, där kostnadshyrorna har justerats med anledning av de genomförda fastighetsförvärven. De minskade hyreskostnaderna balanseras av de ökade driftkostnaderna för de förvärvade fastighetsobjekten.

Kostnaderna för tillsyn och skötsel ligger i nivå med budget.

Reparationskostnaderna för året landade på 17,7 miljoner kronor vilket är 0,03 miljoner kronor högre än budget.

Lönekostnaderna för helåret landade på 17,1 miljoner kronor vilket endast avvek från budget med 0,4 miljoner kronor.

Kapitalkostnaderna för fastighetsavdelningen uppgick till 107,5 miljoner kronor för år 2023 vilket är en positiv budgetavvikelse på 0,3 miljoner kronor. Kreditivräntan uppgick för helåret till 2,2 miljoner kronor.

Investeringsredovisning

Projekt	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Avvikelse %
Portvägen	20,7	5,6	15,1	73%
Gethagsvägen	0,7	2,9	-2,2	314%
Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen	50,9	41,3	9,6	19%
Vägbelysning	10,0	6,5	3,5	35%
Beläggning	18,0	18,0	0,0	0%
Gata och trafik	10,0	6,6	3,4	34%
Hamn	4,0	-0,0	4,0	100%
Park och Natur	8,0	7,5	0,5	6%
Dagvatten	3,0	0,8	2,2	73%
Gatumiljö	2,0	0,0	2,0	100%
Stocksundsskolan - tillbyggnad och trafikåtgärder	47,5	0,0	47,5	100%
Korttidsboende Ginnungagap	54,0	6,6	47,4	88%
Enebybergsskolan, Fastighet	18,5	0,4	18,1	98%
LSS Agronomen 7	0,0	0,0	0,0	0%
Byggåtgärder	3,0	2,0	1,0	33%
Ventilation	6,0	2,1	3,9	65%
Värme	4,0	5,1	-1,1	28%
El	14,4	12,9	1,5	10%
Inbrottsskydd	6,0	4,6	1,4	23%
Brandskydd	12,8	11,6	1,2	9%
Samhällsskydd	6,0	7,6	-1,6	27%
Fallskydd	2,0	2,1	-0,1	5%

Projekt	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Avvikelse %
Verksamhetsanpassning	10,0	6,0	4,0	40%
Planerat Underhåll	76,0	75,9	0,1	0%
Reinvestering DaGy - fd Nya klassrum Danderyds Gymnasium	12,0	12,4	-0,4	3%
Kyrkskolan tak & fasad	7,4	8,1	-0,7	10%
Mörby Centrum delprojekt anläggning	41,1	8,9	32,2	78%
Övriga exploatering	0,0	0,0	-0,0	0%
Investeringar från exploatering	0,0	0,2	-0,2	0%
Summa alla projekt	448,0	255,7	192,3	43%

Portvägen och Gethagsvägen

Projekten på Portvägen och Gethagsvägen är åtgärder för att skapa planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden är i dessa projekt, medfinansierar men de utförs av Region Stockholm.

För projekt Portvägen utförs slutbesiktning våren 2024. Årets investeringsutfall uppgår till 5,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 15,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror på beräknat inkommen medfinansieringsbidrag från Trafikverket.

Projekt Gethagens investeringsutfall uppgår till 2,9 miljoner kronor vilket innebär en högre utgift än budget med 2,2 miljoner kronor. Gethagsvägen är ett till ytan litet, men till sin karaktär komplext, projekt som omfattar ett stort antal tekniska discipliner och speciallösningar till befintlig infrastruktur. Avvikelserna beror på att projekteringskostnaderna har varit väsentligt högre och entreprenadkostnaden högre än de tidiga kostnadsbedömningar som låg till grund för budgeten.

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen

Projektet bullerskyddsskärmar, vars syfte är att byta ut befintliga bullerskärmar på det kommunala vägnätet vid Enebybergsvägen, är i slutfasen. Omdisponeringen som gav projektet en budget på 50,9 miljoner kronor har fastställts i nämnd och beslut fastställdes av Kommunstyrelsen den 2 oktober 2023. Årets investeringsutfall uppgår till 41,3 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 9,6 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på beräknat bidrag på 6,6 miljoner samt slutregleringskostnader. Projektet är i slutfas där slutreglering görs under kvartal 1 2024.

Vägbelysning

Årets investeringsutfall uppgår till 6,5 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,5 miljoner kronor. I första kvartalet prognostiserades ett investeringsutfall på 11 miljoner kronor, främst beräknat på en ökad produktkostnad, vilket resulterade i att verksamheten genomförde en inbromsning av årets planer för att möta budget. Verksamheten bromsade hårt

med tanke på det befarade underskottet vilket slutligen resulterade i en positiv avvikelse om 3,5 miljoner kronor.

Beläggning

Beläggnings investeringsutfall uppgår till 18,0 miljoner kronor vilket är i linje med budget. Beläggningsarbete har utförts på ett tiotal lokalgator bland andra Edsviksvägen och Kyrkogårdsvägen. Planering för vilka gator som ska beläggas för att upprätthålla dagens standard över tid har färdigställts i samarbete med VA.

Gata och trafik

Gata och trafiks investeringsutfall uppgår till 6,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror på ett flertal orsaker bland andra inkomna bidrag från Trafikverket på 1,5 miljoner kronor och att planerade åtgärder inom trafiksäkerhetsprogrammet kring skolor har framflyttats till år 2024.

Hamn

Investeringsutfall för hamn uppgår till 0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 4,0 miljoner kronor. Ansvarsområdet har under året prioriterat drift, underhållsplanering samt förstudier för kommande investeringar.

Park och Natur

Investeringsutfall för park och natur uppgår till 7,5 miljoner kronor vilket innebär en positiv avvikelse 0,5 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen beror främst på förseningar i planerad pop-up park i Mörby Centrum, en effekt av vintersäsongens tidiga start. Tekniska kontoret har genom olika åtgärder förbättrat kommunens befintliga parker och lekplatser. Åtgärder som utförts under året är bland andra Enebybergs parkstråk med plantering av nya träd av olika arter och i stråkets öppnare del en fruktlund. Parken Anna Witlocks har uppdaterats med urbana landskap av buskar, perenner och lökväxter. Växterna som valts skapar dynamisk blomning över växtsäsongen i de olika parkerna och stråken. Lekplatserna har utrustats med nya gungställningar, gungbrädor, sandlådor och klätterställningar av olika slag såsom en båt i Gjallarbron och gungställning i Natanael Beskow parken. Park har även anlagt sopfraktionsorterare i tre parker under året enligt nya barmarksrenhållningslagstiftningen.

Dagvatten

Investeringsutfall för dagvatten uppgår till 0,8 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 2,2 miljoner kronor. Verksamheten har prioriterat planering av dagvattenåtgärder för att de ska få så stor nytta som möjligt på bekostnad av genomförandet. Vatten- och skyfallsåtgärder har utförts på ett flertal gator genom asfaltering och kantstensbyte.

Gatumiljö

Årets investeringsutfall uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 2,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att planerade åtgärder skjutits fram till år 2024.

Stocksundsskolan - tillbyggnad och trafikåtgärder

Årets investeringsutfall uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 47,5 miljoner kronor. Projektet som syftar till att ersätta paviljonger vid Stocksundsskolan med permanenta skollokaler. Projektet är pausat i avvaktan på att pågående skolutredning återrapporteras.

Korttidsboende Ginnungagap

Årets investeringsutfall uppgår till 6,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 47,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på förskjuten tidplan där byggstart försenats med ett antal månader. Korttidsboendet Ginnungagap är en nybyggnation och projektet beviljades genomförandebeslut november 2022. Upphandling av totalentreprenör slutfördes under året och produktion startades december 2023. Grundläggningsarbeten såsom pålning och schaktning pågår.

Enebybergsskolan

Årets investeringsutfall uppgår till 0,4 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 18,1 miljoner kronor. Avvikelsen gentemot budget beror på att tidplaner har förskjutits med anledning av komplikationer i entreprenadupphandlingen. Enligt beslutad etappindelning utgörs delprojektet av om- och tillbyggnationen av Enebyskolan inom fastigheten Yrkesläraren 1. Projektet innebär att dagens sex hemklassrum utökas till åtta hemklassrum. Detta möjliggörs genom att skolans mindre annex rivs för att ge plats för en ny byggnad med fyra klassrum. Den befintliga Enebyskolan renoveras, byggs om och tillgängliggörs.

LSS Agronomen 7

För projekt Agronomen, gruppboende i Stocksund har en omDisposition skett under året, där medel har omDispositionerats till planerat underhåll samt el. I socialnämndens boendeplan framkommer att det uttalade behovet av denna gruppboende är skjutet på framtiden och behov bedöms tidigast uppstå år 2028. Projektet har avslutats i väntan på ny beställning.

Byggåtgärder

Investeringsutfall för Byggåtgärder uppgår till 2,0 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på åtgärder som flyttats till planerat underhåll 2024. I ramen för byggåtgärder inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet och förbättrat inomhusklimat. På Långängsskolan har fönster bytts till energifönster. Mindre ombyggnationer inför byte av ledbelysning och solceller samt byte av lås och säkerhetssystem i undercentral på Brageskolan har utförts under året.

Ventilation

Investeringsutfall för Ventilation uppgår till 2,1 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på brist på komponenter och längre leveranstider än estimerat. I ramen för ventilation inryms de planerade åtgärder som genomförs på installationer för luftbehandling. Åtgärderna genomförs för att säkra både energieffektivitet och att krav på luftflöden uppfylls. De åtgärder som utförts är ett flertal uppgraderingar av ventilationsaggregat på bland andra Djursholms Samskola, Hildingavägens förskola samt Slåttervägens gruppboende.

Värme

Investeringsutfall för Värme uppgår till 5,1 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 1,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på ökade kostnader för åtgärder kopplade till energifönster samt förbättrad ventilation i skolor. I ramen för värme inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet, förbättrat inomhusklimat och säkrad värmeförsel. Åtgärder som utförts är bland andra utbyte av elpannan på Sätträngs förskola, byte av köldbärarpump på Kyrkskolan samt fönsteråtgärder på Djursholms samskola.

El

Investeringsutfall för El uppgår till 12,9 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på försenade leveranser av LED-armaturer. Med årets investeringar har uppdatering av styranordningar i kommunens fastigheter utförts. Dessutom har satsningar på LED-belysning genomförts i bland andra British primary school, Brageskolan samt Mörbyskolan.

Inbrottsskydd

Investeringsutfall för Inbrottsskydd uppgår till 4,6 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att åtgärder för vissa objekt flyttats till 2024. I ramen för inbrottsskydd inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad säkerhet. De åtgärder som utförts är inom exempelvis inbrottslarm, lås och nycklar samt passersystem i flertal skolor bland andra Ekebyskolan, Kevinge- och Vasaskolan. Installationer av digitalt låssystem ILOQ har utförts bland annat vid Kevingebostäder, Herrgårdsvägens- samt Annebergs gruppbofästäder.

Brandskydd

Investeringsutfall för Brandskydd uppgår till 11,6 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,2 miljoner kronor. I ramen för brandskydd inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot brandsäkerhet och uppfyllande av rådande myndighetskrav. Under året har det utförts automatbrandlarmsinstallationer samt uppförande av brandcellsgränser i ett flertal fastigheter i kommunen. Utrymningsbeslag och skyltar har bytts ut och på bland andra Norra Herrgårds förskola har utrymningstrappor slutförts.

Samhällsskydd

Investeringsutfall för Samhällsskydd uppgår till 7,6 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 1,6 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på det pågående arbetet med iordningställande av skyddsrum. De åtgärder som inryms i budget är till huvuddelen kopplade till tvingande myndighetskrav för att säkra funktion av skyddsrum. Arbetet med skyddsrum fortsätter i projekt Skyddsrum 2024.

Fallskydd

Investeringsutfall för Fallskydd uppgår till 2,1 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 0,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på tilläggsarbeten kopplade till hissåtgärder. De åtgärder som inryms i budget är till huvuddelen kopplade till tvingande myndighetskrav, exempelvis hissåtgärder och taksäkerhetsåtgärder. Större investeringar som genomförts under 2023 är hissrenoveringar på Tallgårdens och Lärkträdet's särskilda boenden.

Verksamhetsanpassning

Investeringsutfall för Verksamhetsanpassning uppgår till 6,0 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 4,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på åtgärder vilka omdisponerades till planerat underhåll såsom golvrenovering av Kevinge bostäder. Åtgärder som utförts är bland andra fibernätdragning vid seniorbostäderna i Enebyberg och vid fastigheten Danarö 6 har invändiga anpassningar för socialförvaltningen genomförts.

Planerat underhåll

Årets investeringsutfall uppgår till 75,9 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 0,1 miljoner kronor. Årets investeringar inrymmer åtgärder som syftar till att säkra fastigheternas fortsatta värde och funktion. Det är invändiga och utvändiga åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet och inomhusklimat. Exempel på åtgärder som genomförts är takarbeten, fönsterbyten, dränering, elarbeten och invändig uppfräschning av ytskikt. Ett urval av åtgärder är Ösbyskolan fasad- samt grundförstärkningsåtgärder, vid Mörbyskolan har produktionsköket totalrenoverats, vid Tallgårdens särskilda boende har 280 fönster bytts till 3-glasfönster. Under året har en totalrenovering av skolhälsan i både Kevingeskolan och Kyrkskolan genomförts, med ljuddämpning av dörrar och golv med mera. Vid Fribergaskolan, Ekebyskolan, Vasaskolan samt Djursholms samskola har nya fettavskiljare installerats under året.

Reinvestering DaGy - f.d. Nya klassrum Danderyds Gymnasium

Årets investeringsutfall uppgår till 12,4 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 0,4 miljoner kronor. Danderyds gymnasium uppfördes 1982 och projektet avser det omfattande reinvesteringsbehov på basala byggnadsdelar som föreligger. En totalrenovering av elevernas omklädningsrum har utförts där de flesta duschar har byggts om till duschbås för att värna om elevernas integritet. Personalens dusch- och omklädningsrum har renoverats där två är tillgänglighetsanpassade och samtliga rum har fått fler personalskåp och bättre torkmöjligheter. Under året har även personalrum samt rum tillhörande skolhälsan ljudisolerats, huvudreceptionen har flyttats närmare huvudingången och konstruktion av en IT-reception har påbörjats.

Kyrkskolan tak och fasad

Fastigheten förvärvades av kommunen januari 2023 från Djursholms AB. Investeringsutfall för Kyrkskolans projekt tak och fasad uppgår till 8,1 miljoner kronor, vilket överstiger budget med 0,7 miljoner kronor. I projektet har skolans tak och fasad renoverats och fönsteråtgärder har genomförts på skolan i syfte att energieffektivisera samt förbättra inomhusklimatet.

Mörby Centrum delprojekt, anläggning

Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Årets investeringsutfall uppgår till 8,9 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 32,2 miljoner kronor. Södra torget

och parken har färdigställt och slutbesiktning har utförts 2023. Besiktningens anmärkningar och slutkostnadsreglering för Södra torget och parken kvarstår och utförs under första kvartalet år 2024. En invigningsceremoni av Södra torg och park inklusive lekplatsen har hållits i samband med Skandias öppning av den nya shoppingvåningen i Mörby centrum.

Tidsbestämda projekt*	Beslutad projektbudget	Totalt utfall t.o.m. 2023	Kvar att förbruka	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Portvägen	47,0	31,9	15,1	44,8	2024
Gethagsvägen	7,8	10,0	-2,2	10,0	2024
Bullerskärmar	60,1	50,6	9,5	60,1	2024
Stocksundsskolan, tillbyggnad och trafikåtgärder	315,0	1,9	313,1	315,0	2027
Korttidsboende Ginnungagap, nybyggnation	171,0	8,4	162,6	171,0	2025
Enebybergs skolan, etapp 1	125,0	0,5	124,5	125,0	2025
Mörby centrum, delprojekt allmänna anläggningar	159,9	75,6	84,3	146,0	2027
Mörby centrum, delprojekt mark	68,0	53,9	14,1	68,0	2027
Summa tidsbestämda projekt	953,8	232,9*	720,9*	939,9	

Ovanstående tabell har en avrundning på 0,1 mnkr*

Tidsbestämda projekt innefattar projekt som har en egen budget med start och slutdatum. Projektet kan löpa över flera år*

Projekten på Portvägen och Gethagsvägen är åtgärder för att säkra planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden är i dessa projekt som medfinansiärer men de utförs av Region Stockholm. Med Portvägens budget om 47 miljoner kronor och Gethagsvägen om 7,8 miljoner kronor investerar kommunen totalt 54,8 miljoner kronor. Region Stockholm ansöker om bidrag från Trafikverket där kommunens del estimeras bli 21,4 miljoner kronor för både Portvägen och Gethagsvägen. Bidraget fördelas 15,8 miljoner kronor för Portvägen och 5,3 miljoner kronor till Gethagsvägen enligt kommunstyrelsens beslut 2023.

Per december 2023 är Portvägens ackumulerade utfall 31,9 miljoner kronor vilket innebär en positiv avvikelse med 15,1 miljoner kronor. Gethagsvägens utfall är 10,0 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse mot totalbudget med 2,2 miljoner kronor. Avvikelsen för Gethagsvägen beror på en underskattad komplexitet av projektet där projekterings- och entreprenadkostnaderna påtagligt överstigit den ursprungliga kalkylen. Det kvarstår avslutande arbeten, slutbesiktning samt slutreglering och avtalshantering vilket sker under år 2024. Projekten har totalt 41,9 miljoner kronor upparbetat per december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 12,9 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen vars syfte var att minska bullerstörningar på det kommunala vägnätet vid Enebybergsvägen är i slutskede. Omdisponeringen som gav projektet en totalbudget på 60,2 miljoner kronor har fastställts av Kommunstyrelsen den 2 oktober 2023. Totala investeringsutfall uppgår till 50,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 9,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på beräknat bidrag på 6,6 miljoner samt slutregleringskostnader. Projektet är i slutfas där slutbesiktningar och slutreglering görs under kvartal 1 2024.

Projekt Stocksundsskolan – Projektet omfattar om- och tillbyggnad samt trafikåtgärder och syftar till att ersätta paviljonger vid Stocksundsskolan med permanenta skollokaler. Projektet är i nuläget pausat i avvaktan på den pågående skolutredningen. Projekt Stocksundsskolan har en totalbudget på 315 miljoner kronor.

Projekt Ginnungagap Korttidsboendet Ginnungagap är en nybyggnation där projektet beviljades genomförandebeslut november 2022 med en totalbudget på 171 miljoner kronor. Upphandling av totalentreprenör har slutförts och produktion startades i december 2023. Riskanalysen är att projektet ligger nära intill ett annat bygge som inte har startat enligt tidsplan vilket kan medföra praktiska störningar. Det finns även risker kopplade till markarbeten samt varsam schaktning och grävning som kan medföra negativa konsekvenser i tid och pengar. Projektet har totalt 8,4 miljoner kronor upparbetat per sista december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 47,4 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Projekt Enebybergs skola etapp 1 har en totalbudget på 125 miljoner kronor. Enligt beslutad etappindelning utgörs delprojektet av om-och tillbyggnation av Enebyskolan inom fastigheten Yrkeslärares 1. Projektet innebär att dagens 6 hemklassrum utökas till 8 hemklassrum. Detta möjliggörs genom att skolans mindre annex rivs för att ge plats för en ny byggnad med fyra klassrum. Den befintliga Enebyskolan renoveras, byggs om och tillgängliggörs. Projektet stötte på komplikationer i samband med upphandling under 2023 vilket har medfört en förskjutning i tidplan. Kontrakt kommer enligt plan att tecknas med entreprenör under första kvartalet 2024. Projektet har totalt 0,5 miljoner upparbetat per sista december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 18,1 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Projekt Mörby Centrum, delprojekt allmänna anläggningar Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Del av ursprungsprojektet har tagits ur projektet för att planeras med andra planprojekt såsom Svärdet. Södra torget och parken har färdigställts och slutbesiktning har utförts 2023. Besiktningens anmärkningar och slutkostnadsreglering för Södra torget och parken kvarstår och utförs under första kvartalet år 2024. Projektering av Norra torget och Mörbyleden pågår. Projektet har totalt 75,6 miljoner upparbetat per sista december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 32,2 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Förvärv av fastighet	Budget 2023	Utfall 2023
Förvärv Skolan 12	0,0	3,1
Förvärv Danarö 6	0,0	17,3
Förvärv Yrkesläraren 7	0,0	30,0
Förvärv Berget 3	0,0	55,0
Förvärv Snödroppen 8	0,0	7,9
Summa alla förvärv	0,0	113,3

Förvärv av fastigheter

Kommunen har efter erlagd köpeskilling övertagit ägarskapet av fastigheterna Yrkesläraren 1 och Berget 3 från Djursholms AB samt Skolan 12, Danarö 6 från Studievägen AB. Danderyds kommun har även förvärvat fastigheten Snödroppen 8 i maj år 2023. Kostanden för dessa är en summa av totalt 113,3 miljoner.

Risker

Fastighetsavdelningen

För 2024 uppstod en underfinansiering med anledning av kommunfullmäktiges beslut om att införa ett indextak för avdelningens löpande hyreskontrakt. Risker med detta beslut är att underfinansieringen i förlängningen leder till en verksamhet som inte kan bära sina kostnader.

Under 2024 kommer ett intensivt arbete att bedrivas för att omförhandla externa hyreskontrakt med anledning av den nu antagna hyresmodellen. Det finns en ekonomisk risk i att en omställning i debitering kommer att leda till kortsiktiga obalanser på intäktsidan. Vidare finns en risk att nödvändiga politiska beslut inte fattas inom en rimlig tid varför vissa förlustobjekt, som i den nya hyresmodellen saknar täckning, resulterar i ett underskott för fastighetsavdelningen.

Höga energipriser samt höjt skatteuttag på el i kombination med nätägarens prisökningar riskerar att skapa en underfinansiering för den löpande verksamheten. De mycket höga och volatila energipriserna innebär en risk inför kommande år. För 2024 har 90 procent av prognostiserad volym prissäkrats dock till en nivå som överstiger 2023 års prinsnivå med 60 kr/MWh. För 2025 har 45 procent av prognostiserad volym prissäkrats, där kvarstår en volym som måste hanteras under 2024 med alla de osäkerheter som det medför. Risker kan sannolikt kvarstå i samband med budgetarbetet inför 2025.

Det finns risk för vakanser i kommunens lokaler under året som inte ingår i budget.

Blir det lägre temperaturer under kommande år än ett normalt år kan det medföra ökade kostnader för uppvärmning av kommunens fastigheter i form av ökade elkostnader, fjärrvärmekostnader samt kostnader för olja. Ett år med mer nederbörd än normalt kan leda till merkostnader såväl i löpande drift som ett resultat av följdskador och driftstörningar.

Prestationer och nyckeltal

Nedanstående tabell visar nyckeltal för ett antal händelser under 2023 inom ansvarsområde ”gata och trafik” samt ”park och natur” på Anläggningsavdelningen.

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2022
Gata och trafik		
Potthål	2 471 st	1 915 st
Beläggning gata	25 037 m ²	42 060 m ²
Beläggning gång- och cykelvägar	4 467m ²	2 838 kvm
Noll personer omkomna i trafiken enligt nollvisionen	0 personer	0 personer
Felanmälan	3 214 st	2 789 st
Park och natur		
Biologisk mångfald (procentuell förändring antal arter)	+0%	+2,4%
Antal meter upprustad strandpromenad	200 m	300 m
Antal upprustade parker	2 st	2 st
Antal lekparker med A-anmärkning	1 st	3 st
Felanmälan	941 st	858 st
Felanmälan totalt Anläggningsavdelningen	7 933 st	7 511 st

I statistiken över felanmälningar Gata och trafik ingår kategorierna ”vägunderhåll & beläggning”, ”vägmärken”, ”trafiksinaler”, ”trafiksäkerhet” samt ”brunnar”. Förutom ”park och natur” ingår kategorin ”träd” i statistiken över felanmälningar Park och natur. I den totala sammanräkningen av statistiken ingår samtliga 20 ärendekategorier för Anläggningsavdelningen.

Antalet lagade potthål har ökat med 556 stycken, motsvarande nästan 30 procent. En starkt bidragande orsak var de kraftiga väderomslagen mellan kall och varm temperatur som gör att vatten fryser till is och expanderar håligheter i beläggningen.

Ärenden inom park och natur har ökat med 134 stycken, motsvarande 30 procent. En ovanligt regnig sommar som varit gynnsam för grönska och växtlighet, ledde till ovanligt många ärenden om beskärning av häckar, träd och annan växtlighet.

Utöver två (helt) upprustade parker har åtgärder även gjorts i ett antal andra parker i syfte att bland annat öka attraktiviteten och den biologiska mångfalden. En helt ny park har tillkommit: Mörbyparken.

Det totala antalet ärenden har ökat med cirka 5 procent under 2023. En starkt bidragande orsak är kategorin vägmärken som ökat med 120 procent, motsvarade 375 ärenden. Här är det kommunens entreprenör som genom rondering rapporterat in merparten av dessa ärenden. Det avser bland annat skyltar med avsaknad av reflexer, trasiga/påkörda eller gamla/uttjänta skyltar och vägmärken.